

selskap ser vi ca. 15 000 saker hvert år med personskade/uføre/ulykke/sykdoms-erstatningskrav, og opplever nok et noe mer nyansert bilde enn det Krogstad beskriver.

Bengt-Lasse Lund

Gjensidige NOR
Lysaker

Kreft – den indre fienden

I Tidsskriftet nr. 23/2002 har Rolf Kåresen en anmeldelse (1) av Magne Børsets bok *Kreft – den indre fienden* (2). Børset har skrevet en fortjenestefull innføring i molekylærbiologi og basalforskning for legfolk og helsepersonell, som i høy grad også inkluderer leger. Basalforskning og klinisk medisin snakker ikke lenger samme språk. Like fullt er begge disiplinene gjensidig avhengig av hverandre, og legeutdanningen skal dekke begge områder. Hvor mange leger kan si noe fornuftig om transkripsjonsfaktorer, tyrosinkinaser, dødsdomener, intracellulære signalveier og hvorledes endringer i disse kan føre til kreft? Dette er spennende stoff som dessverre er blitt uforståelig for de fleste av oss. Børset gjør den nyere utvikling i biologien forståelig og tilgjengelig. Det finnes nesten ikke bøker av norske forfattere som prøver å fylle dette gapet mellom basalforskning og klinisk medisin.

Det får være tilgitt at Kåresen ikke legger vekt på dette hovedpoenget med boken. Grunnen til at jeg tar pennen fatt, er avslutningen på anmeldelsen. Man tror nesten ikke sine egne øyne når Kåresen tar en runde med kritikk av behandlingsavsnittet i Børsets bok og så avslutter med å henvise til sin egen bok om kreft, hvor dette er bedre dekket. Underforstått – kjøp min bok og ikke den jeg anmelder.

Kåresen har tydeligvis falt for fristelsen til å bruke anmeldelsen til å markedsføre sin egen bok. En anmelder må utføre sitt oppdrag uhildet. Dette er ikke tilfellet her, og vi kan ikke stole på at dette er en redelig anmeldelse når Kåresen tydeligvis oppfatter Børsets bok som en konkurrent til sin egen. Man må også spørre seg om en slik praksis er godkjent av redaksjonen.

Anders Waage

Litteratur

1. Kåresen R. Kort og billig om kreftinformasjon. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 2252.
2. Børset M. *Kreft – den indre fienden*. Trondheim: Tapir, 2002.

R. Kåresen svarer:

Anders Waage kommer i sitt innlegg med sterk kritikk av min anmeldelse av *Kreft – den indre fienden*. Han bebreider meg for ikke å anbefale boken som en god veiledning i molekylærbiologi. Hvordan han har klart å lese seg til dette, er vanskelig å skjønne når min konklusjon er: «Av denne grunn er det min oppfatning at denne boken kanskje best

egner seg for studenter i helsefag, allmennpraktikere og leger i sykehus som ønsker seg en rask og enkel innføring i molekylærbiologiens spennende verden» (1).

Kanskje skyldes det at han tydeligvis er blitt sterkt provosert av at jeg påpekte at behandlingsdelen av Børsets bok (2) er noe tynn og at det finnes et alternativ: En bok om kreftsykdommer som jeg var redaktør for sammen med Erik Wist (3). Nå er det definitivt ikke «Kåresens bok». Den har 31 forfattere, alle velrenommerte norske kreftforskere og klinikere. Vi delte broderlig det forholdsvis magre honorar et slikt forfatter-skap gir. Det kan selvsagt diskuteres om det er riktig å nevne en publikasjon man selv har del i i en bokanmeldelse. I dette tilfellet syntes altså jeg det var riktig, bl.a. fordi jeg anbefalte boken jeg anmeldte for dens sterke side, avsnittet om molekylærbiologi.

Rolf Kåresen

sjeflege
Ullevål universitetssykehus

Litteratur

1. Kåresen R. Kort og billig om kreftinformasjon. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 2252.
2. Børset M. *Kreft – den indre fienden*. Trondheim: Tapir, 2002.
3. Kåresen R, Wist E, red. *Kreftsykdommer*. En bok for helsepersonell. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2000.

Mysterier i forlag og tekst

Vi takker for en utmerket anmeldelse av vår bok *Selvets mysterier* (1) i Tidsskriftet, skrevet av kollega Jan C. Frich (2). Frich kommenterer den uforskammede mangelen på referanseliste i boken. Vi er like fortørnet over at forlaget, ved en glipp, ikke trykte vår referanseliste. Gjentatte henvendelser om å legge ved en referanseliste som løseblad har ikke ført frem.

Frich kommenterer også siste kapittel, som bryter opp sjangeren fra ren tekstanalyse til klinisk beretning. Kapitlet inneholder journalopplysninger fra to kolleger i Oslo, dr. Kleppe og dr. Jørgensen. Frich antar at dette er diktning, men er bekymret på vegne av lesere som ikke vil forstå dette og fordi et antatt brudd på taushetsplikten «kan bidra til å svekke folks tillit til behandlere».

Vi kan berolige Frich med at siste kapittel selvsagt er fiksjon. Det er skrevet slik for å aktualisere Hamsuns historie (som utspiller seg rundt 1890), for å gi moderne klinikere en stemme i forhold til Hamsuns hovedperson, og dessuten, det kan vi innrømme, for å erte enkelte litteraturteoretikere. Frichs bekymring tar vi som en kompliment. Den viser at fiksjonen fungerer, dels som en virkelighetsnær fortelling og dels at den setter leseren i en undrende posisjon: Er dette sant?

I avslutningskapitlet går en viss Johan bl.a. i gruppeanalytisk psykoterapi. Navnet viser selvsagt til Hamsuns hovedperson Johan Nilsen Nagel. Han møter en gruppe som til forveksling er lik det viktigste

persongalleriet i Hamsuns roman. Over like mange dager utspiller det seg et drama i gruppen tilsvarende det i romanen. Dette illustrerer det gruppeanalytiske poeng at dramaet i ens indre verden har tendens til å eksterialisere seg. Om vi har behov for det, vil vi alltid finne en som spiller Minuttens, Dagnys eller Marthas rolle i våre liv. Vårt poeng er at det går mange Nagel'er rundt i Oslo i dag og at vi strever med å forholde oss til dem, også til Nagel-personen i oss selv, fascinerende, men på samme tid frastøtende. Videre har vi lagt inn at terapien foregår i Oscars gate 12, kontoradressen til Johan Irgens Strømme da han hadde Hamsun i psykoanalyse i 1926/27. Vi antyder med dette en nær sammenheng mellom Nagel og Hamsun selv.

Vi tror det lesende publikum tåler å tumle med de mysterier ovennevnte forbindelser gir opphav til.

Sigmund Karterud

Christian Schlüter

Oslo

Litteratur

1. Schlüter C, Karterud S. *Selvets mysterier*. Oslo: Pax, 2002.
2. Frich JC. Hamsuns Mysterier i et selvpsykologisk perspektiv. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 2915.

Åpent brev til forhandlingsutvalget i Aplf

I grunnlagsmaterialet fra Aplf for avstemmingen om listesystemet (fastlegeordningen) gikk det frem at en «normalpraksis» var en liste på 1 500 betjent med ca. 28 timers åpningstid i uken. Dette skulle gi en inntekt tilsvarende en praksis med fullt driftstilskudd klasse 3. Dette stemmer kanskje for unge kolleger med lav gjennomsnittsalder i listen, men det vil aldri stemme for eldre leger med høy andel tilvalgte eldre pasienter. Kolleger har stått frem i pressen og fortalt at med 2 500 listepasienter har de ledig time på dagen. Min og andre eldre legers erfaring er at en liste på 1 000–1 100 pasienter med høy gjennomsnittsalder gir en jevnt krevende og fullpakket arbeidsuke. Dette er innlysende, og burde vært godt kjent for Aplf fra lenge før innføringen av listesystemet. Hvis Aplf mener noe med begrepet «kvalitet» i allmennpraksis og hvis oppfordringene om å bruke tid på eldre og kronisk syke ikke bare er en floskel, da må per capita-tilskuddet økes vesentlig for personer over 50–60 år. I England har man et betydelig differensiert per capita-honorar, så vidt jeg husker hadde vi det samme i forsøkskommunene. Et bortfall av 120 000–150 000 kroner i tilskuddet lar seg ikke kompensere i takstene. Alternativet er da større lister og kortere konsultasjonstid – dårligere allmennmedisin. Vil dere gjøre noe?

Harald H. Drøsdal

allmennpraktiker